

Socialinė pagalba lietuviui „Drauge“

Aldona Šmulškštienė

Socialinės srities veiklos gaires JAV Lietuvių Bendruomenėje nustatė ir pirmasis darbavosi Socialinių reikalų tarybos pirmininkas dr. Antanas Butkus. 1982 m. vadovauti Socialinių reikalų tarybai jis pakvietė su juo socialinės gerovės srityje bendradarbiavusią Danguolę Valentinaitę. Yra sakoma, kad tauta, kuri rūpinasi savo senaisiais, pasižymi kultūringumu. Rūpindamiesi dabar vyresnio amžiaus žmonių gerove, mes rūpinamės ir savo pačių ateitimi.

Socialinės gerovės populiarinimui ir tais klausimais suinteresuotų asmenų informavimui per spaudą „Drauge“ buvo įvestas nuolatinis „Socialinės gerovės“ skyrius. Nuo 1980 m. lapkričio pradžios jis pasirodė kas pirmadienį. Tą skyrių labai sėkmingai redagavo Socialinių reikalų tarybos narys Jonas Šoliūnas. Buvo sudarytas redakcinis kolektyvas iš keleto sričių specialistų: dr. Vytenio Damušio, dr. Jono Račkausko (vaikų klausimais), dr. Reginos Kulienės (mokslinės dalies). Irena Regienė tvarkė socialinės šalpos (*public welfare*), Antanas Laukaitis – atostogų informaciją, o Povilas Šukys rašė socialiniais/ekonominiais klausimais. Deja, jie, negaudami tiesioginių klausimų, neturėjo progos savo patarnavimų suteikti. Socialinių reikalų tarybai rūpėjo gyvenimo gerovės kėlimas ne tik atskiram asmeniui, bet ir visai lietuvių visuomenei.

1985 m. SRT-bos pirmininkės Danguolės Valentinaitės ir jos talkininkų rūpesčiu buvo įsigytas nuosavas pastatas Chicagoje, iš kurio buvo galima vykdyti nuolatinę socialinės srities paslaugų teikimo veiklą. Čia įkurtas Vyresniųjų lietuvių centras. Centre yra LB raštinė, vyresniųjų bendrabutis, „Seklyčia“ (valgykla ir užsiėmimų salė), biblioteka-skaitykla.

JAV LB Socialinių reikalų taryba pradėjo leisti mėnesinį žurnalą „Pensininkas“. Pirmasis „Pensininko“ redaktorius buvo Karolis Milkovaitis, vėliau – Elena Sirutienė, o dabar – Danutė Bindokienė. 1988 m. Danguolė Valentinaitė pasitraukė iš pareigų ir ruošėsi persikelti gyventi į Lietuvą. Nuo 1990 m. LB Socialinių reikalų tarybai ėmė vadovauti Birutė Jasaitienė.

Birutei Jasaitienei vadovaujant Socialinių reikalų taryba (sekretorė Aldona Šmulškštienė) nutarė įsteigti Soc. reikalų tarybos skyrių „Drauge“. 1993 m. „Draugo“ vyr. redaktorius kun. Pranas Garšva sutiko duoti puslapį šeštadieniais. Mirus kun. Pranui Garšvai naujoji vyr. redaktorė Danutė Bindokienė liko prie ankstesnio sutarimo. Puslapį užpildydavo Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulškštienė. A. Šmulškštienei teko labai daug versti iš anglų kalbos: pensijos, *medica-*

re (*medicaid*) „žaliosios kortelės“ klausimais, JAV pilietybės reikalais, apdraudos reikalais ir įvairiais patarimais; kaip apsisaugoti nuo sukčių, kaip gauti gerus patarnavimus (kontraktorius) ir kt. reikalais.

2003 m. mirus Birutei Jasaitienei skyrių „Drauge“ vedė Aldona Šmulkštienė, bet tai buvo ne puslapis, o atskiri straipsniai. Nuo 2006 m. skyrių puikiai pradėjo vesti Vaida Maleckaitė ir jį veda iki šiol. V. Maleckaitė plačiai domisi socialine pagalba. Jos parinkta medžiaga aktuali, reikalinga, pateikiama puikia lietuvių kalba. Tai bene geriausias būdas pasiekti lietuvius, teikti įvairią informaciją, patarimus ir kitokias visiems reikalingas žinias. Iš „Draugo“ socialinę informaciją persispausdina kiti lietuvių leidiniai.

Su atgauta nepriklausomybe iš Lietuvos į JAV pasipylė srautas atvykėlių. JAV LB Vyresniųjų centras ir „Seklyčia“, veikianti Chicagoje, tapo kryžkele, per kurią kas savaitę pereidavo po kelis šimtus lietuvių, pageidaujančių socialinių patarnavimų. Visos žinios eidavo per dienraštį „Draugą“, kuris nuo pat pirmųjų egzistavimo metų patarnavo tautiečiams ir juos jungė.

▲ Birutė Jasaitienė (1930-2003), daug metų „Drauge“ vedusi socialinį skyrių